

Posouzení revitalizace Stebenky v Turnově

zadavatel:

Město Turnov
Odbor životního prostředí
Antonína Dvořáka 335
511 01 Turnov

zpracovatel:

Ing. Václav Šrédl
Krajinská 1246/3
460 01 Liberec

červenec 2018

název studie:	Posouzení revitalizace Stebenky v Turnově
zadavatel:	Město Turnov Odbor životního prostředí Antonína Dvořáka 335 511 01 Turnov zastoupené starostou Ing. Tomášem Hockem odborný garant Ing. Hana Malá
zpracovatel:	Ing. Václav ŠrédI Krajinská 1246/3 460 01 Liberec vasek.sredl@email.cz, tel.: 724 142 418
místo:	Město Turnov, k.ú. Turnov Liberecký kraj
vodní tok:	Stebenka, ČHP 1-05-02-008
správce vodního toku:	Povodí Labe, s.p. Víta Nejedlého 951 500 01 Hradec Králové
vstupní podklady:	<ul style="list-style-type: none">- objednávka Města Turnov č. 513018- Stebenka – revitalizace toku – studie, VRV a.s., říjen 2009 (zadavatel AOPK ČR)- Stebenka – revitalizace toku – dokumentace pro územní rozhodnutí, VRV a.s., říjen 2009 (zadavatel Město Turnov)- Plán dílčího povodí Horního a Středního Labe pro období 2016-2021, list opatření ID HSL212016 Revitalizace toku Stebenky

ÚVOD

Vodní tok Stebenka protéká středem města Turnov v délce více jak 2km. Jednoznačně ho můžeme charakterizovat jako městotvorný prvek významně ovlivňující veřejný prostor. Jako k takovému je třeba přistupovat i při plánování zásahů do tohoto vodního toku.

Z tohoto důvodu Město Turnov ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR nechalo vypracovat v roce 2009 návrh revitalizace vodního toku Stebenky. Studie se zabývá obnovou biologických funkcí a zároveň vhodným začleněním vodoteče do veřejného prostoru Turnova.

Zájem na revitalizaci Stebenky byl podtržen zařazením revitalizačních opatření do koncepčního materiálu Plánu dílčího povodí Horního a Středního Labe jako prioritní akce s horizontem realizace do roku 2021. List opatření s charakteristikami navržených revitalizačních úprav je přílohou tohoto materiálu

V současné době naplánoval správce Stebenky Povodí Labe, s.p. opravu opevnění vodního toku. Charakter navržených oprav se však neslučuje s revitalizačními zásahy ani ekologií toku a Stebenku vrací do opevněné podoby a nepracuje s ní jako s městotvorným prvkem. Paradoxně oprava opevnění Stebenky nerespektuje výše uvedený koncepční materiál, dle něhož by se úpravy Stebenky měly řídit.

Materiál navrhující revitalizaci Stebenky zpracovaný na objednávku Města Turnov a Agentury ochrany přírody a krajiny ČR pracuje s revitalizací v maximální a ideální variantě pro ekologii toku. Naproti tomu předložená dokumentace Povodí Labe, s.p. navrhuje Stebenku opravit do původní regulované podoby, tak jak byla opevněna v minulosti. Navržený stav by byl na dlouhá léta neměnný.

Tento materiál, v rámci něhož byly posouzeny všechny zpracované materiály, se snaží nalézt kompromisní a realizovatelná opatření. Navrhuje racionální zásady pro úpravy vodního toku Stebenky v Turnově tak, aby vodoteč byla plnohodnotným městotvorným prvkem, splňovala vhodné ekologické charakteristiky a zároveň respektovala požadavky správce toku na stabilitu koryta.

Město Turnov pracuje ve svém veřejném prostoru s vodními prvky

Charakter navržených revitalizačních úprav Stebenky můžeme rozdělit do dvou kategorií:

- s pozitivním vlivem na ekologii toku (biologický přínos)
- s pozitivním vlivem na veřejný prostor (ekosystém města)

Stebenku v rámci města Turnov můžeme rozdělit do dvou úseků:

- A – od soutoku s Malou Jizerou po propustek v ulici U Raka
- B – od propustku v ulici U Raka dále po Lyžařský areál Struhy

Úsek A

V tomto úseku je relevantní navrhovat spíše revitalizační úpravy s pozitivním vlivem na ekologii toku a využít potenciál v rámci opevněného koryta vodního toku pro rozvlnění kynety. Pracovat zde s vlastními břehy není účelné z důvodu sevření toku vysokými zdmi a místní dopravní komunikací. Ojediněle je zde však patrné využívání vodního toku obyvateli vybudovanými přístupy k vodní hladině, což je žádoucí revitalizačními úpravami podpořit. Nahrazení betonových konstrukcí bude mít i pozitivní vliv na estetiku prostoru.

Úsek B

Tento úsek má potenciál jak pro úpravy s pozitivním vlivem na ekologii toku, tak především pro úpravy s pozitivním vlivem na veřejný prostor. V této části se pohybuje více obyvatel i návštěvníků města a je zde několik kulturních budov (Kulturní centrum, Obřadní síň). Úsek Stebenky navazuje na extravilánovou přírodní část s příměstskou rekreační zónou. V tomto úseku je i patrné přirozené využívání toku obyvateli s vybudovanými přístupy a přechody přes vodní tok. V této části města je vysoký potenciál pro revitalizační úpravy Stebenky, které mohou být funkční a oživit veřejný prostor města Turnov.

NÁVRH REVITALIZAČNÍCH ÚPRAV

Úsek A - od soutoku s Malou Jizerou po propustek v ulicích U Raka

- Zásadní pro tento úsek je **odstranění betonového opevnění dna**, nahrazení přírodním kamenem a **rozvlnění proudnice**.
- Pro zachování povodňové kapacity koryta bude meandrující kyneta pod úrovní stávajícího betonového opevnění.
- Koryto bude **balvanité**, což zásadní pro vytvoření různorodých proudných podmínek a aeraci (čeření) vody.
- Místy je vhodné vytvořit rozšířenou **kynetu jako tůň na vodním toku**.
- Vhodné je **zachovat či doplnit přístupy do koryta** k vodní hladině.
- Ideálním stavem by bylo napojit tento úsek Stebenky migračně průchodným objektem do Malé Jizery.

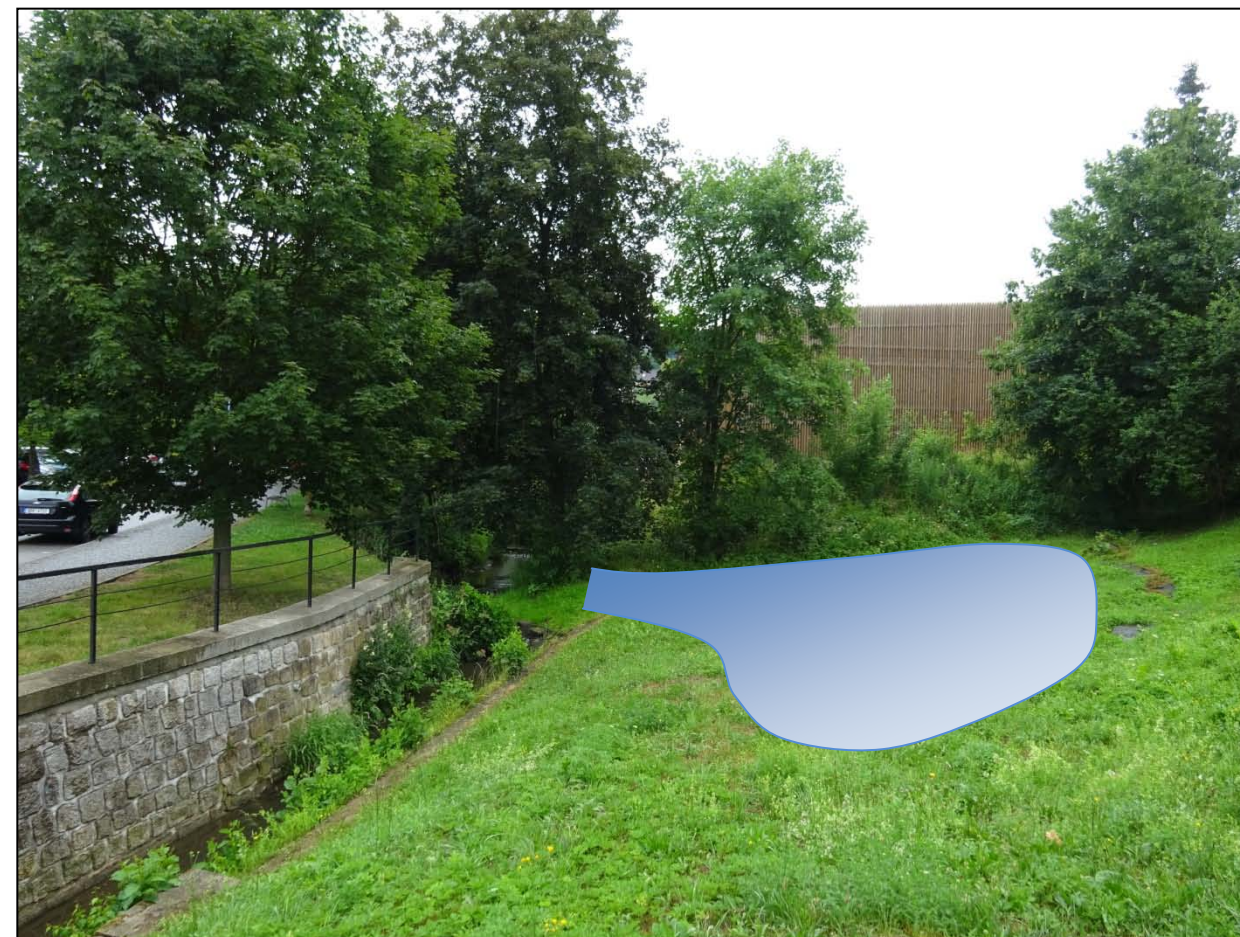
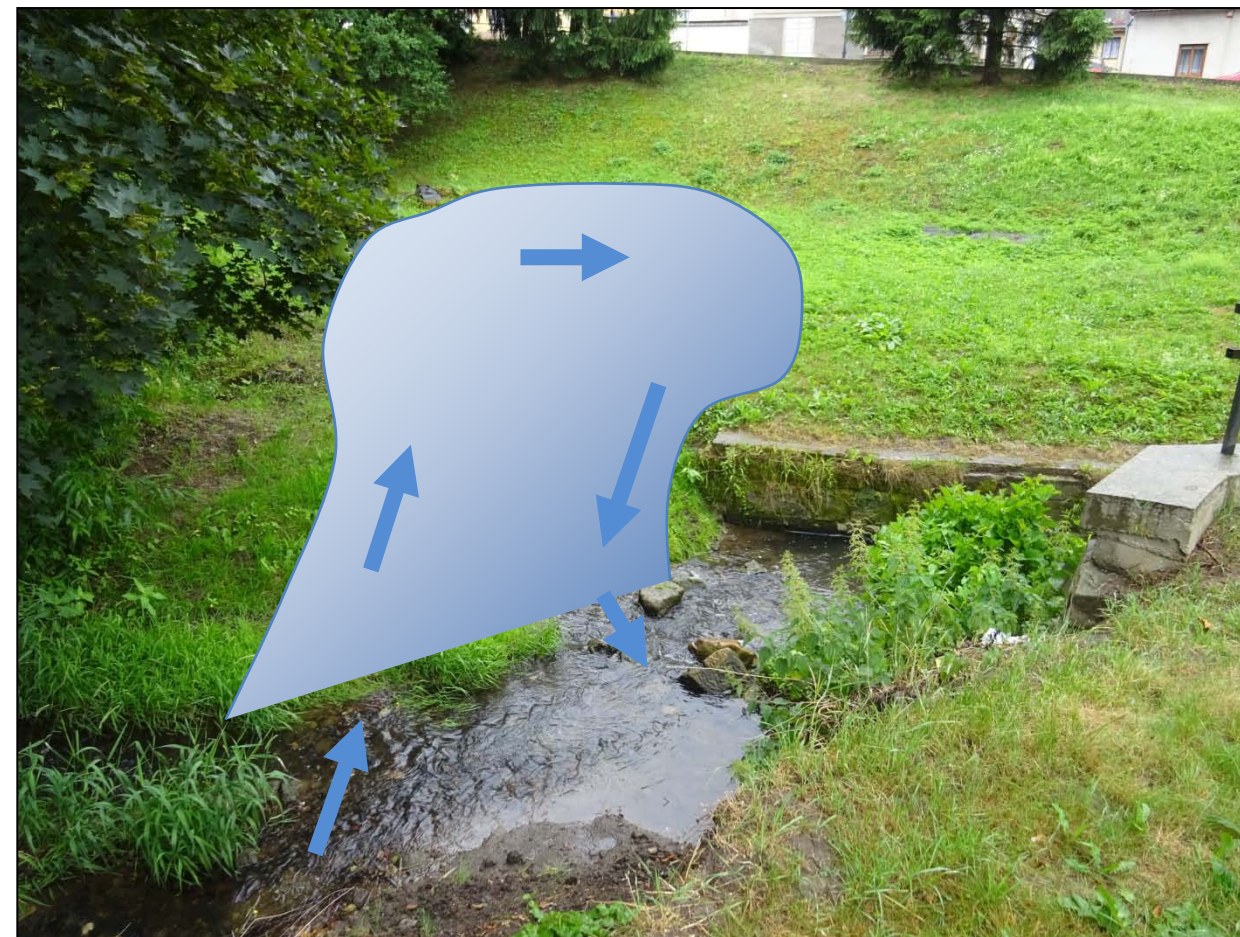

NÁVRH REVITALIZAČNÍCH ÚPRAV

B – od propustku v ulici U Raka dále po Lyžařský areál Struhy
ř.km 0,72, lokalita nad silničním propustkem v ulici U Raka

- vytvoření **boční tůně** v místě terénní deprese
- možnost **doplnění několika nášlapných kamenů** do tůně
- **vytvoření přístupu** do tůně
- jak ekologický, tak estetický prvek
- p.p.č. 1528, 1532 v majetku Města Turnov

Ilustrativní foto z provedené revitalizace Litovického potoka v obci Hostivice u Prahy

NÁVRH REVITALIZAČNÍCH ÚPRAV

B – od propustku v ulici U Raka dále po Lyžařský areál Struhy
úsek k Smuteční síni

- vytvoření otevřeného břehu s přístupem k vodní hladině
- rozvolnění břehové hrany
- možnost doplnění několika nášlapných kamenů do toku, které budou sloužit i jako stabilizace břehu a koryta
- jak ekologický, tak estetický prvek
- p.p.č. 1525/2 – Město Turnov, 1541/2, 1543/1 – Kulturní centrum Turnov, s.r.o.
- místa pro otevření břehu jsou však vhodná i dále proti proudu toku za Smuteční síní

Ilustrativní foto z provedené revitalizace Litovického potoka v obci Hostivice u Prahy

NÁVRH REVITALIZAČNÍCH ÚPRAV

B – od propustku v ulici U Raka dále po Lyžařský areál Struhy
za Smuteční síní v příměstské rekreační zóně

- přiznání stávajících a vybudování nových **přístupů k vodní hladině**
- doplnění několika **nášlapných kamenů** do vodního toku
- **rozvolnění břehové hrany** a doplnění kamene jako stabilizace břehu

Ilustrativní foto z provedené revitalizace v Německu a Litovického potoka v obci Hostivice u Prahy

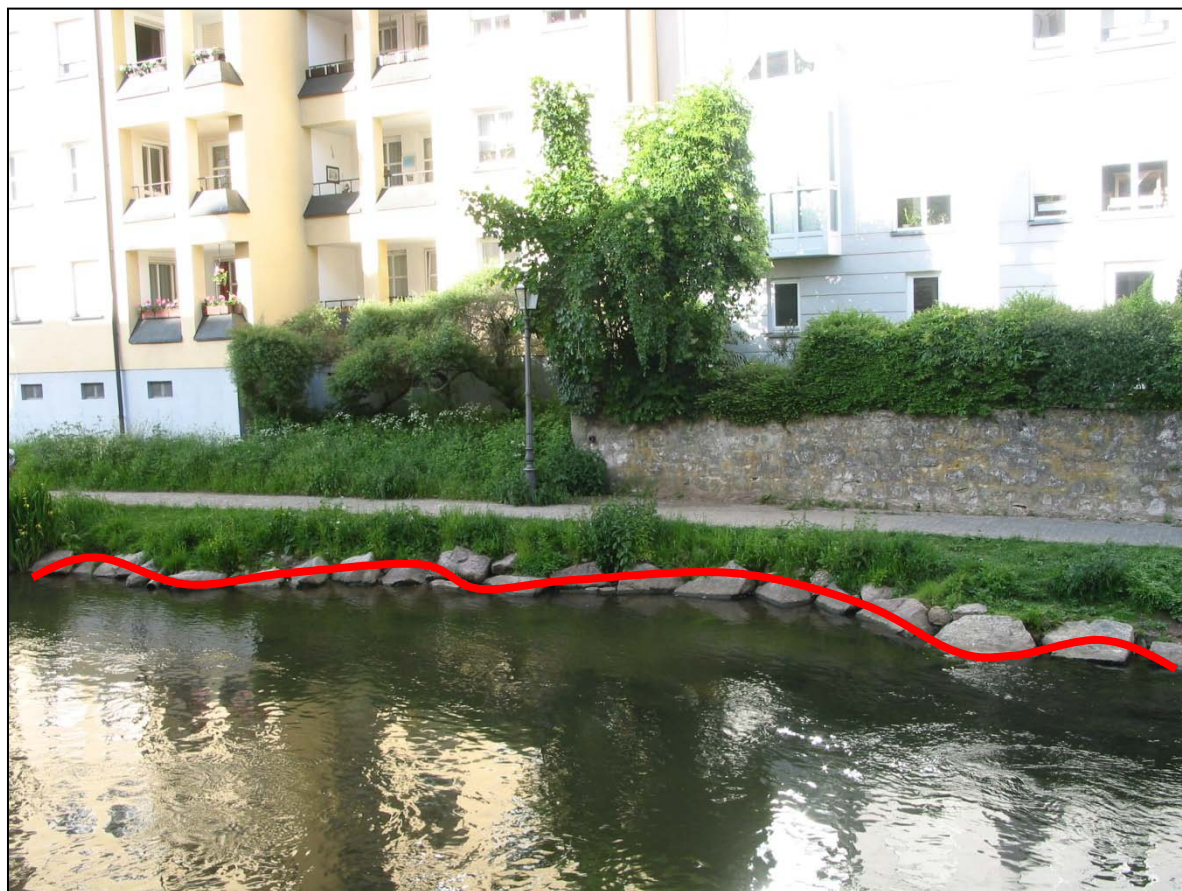

NÁVRH REVITALIZAČNÍCH ÚPRAV

B – od propustku v ulici U Raka dále po Lyžařský areál Struhy
za Smuteční síní v příměstské rekreační zóně

- odstranění nefunkčního plůtkového opevnění
- rozvolnění břehové hrany a doplnění kamene do paty břehu jako stabilizace břehové hrany
- vybudování nových přístupů k vodní hladině
- doplnění několika nášlapných kamenů do vodního toku

Ilustrativní foto z provedené revitalizace v Německém městě Amberg

NÁVRH REVITALIZAČNÍCH ÚPRAV

B – od propustku v ulici U Raka dále po Lyžařský areál Struhy
úsek k Smuteční síni

- odstranění migračně neprůchodných **stabilizačních prahů** a nahrazení nášlapnými **kameny**, které budou zároveň sloužit jako spádová stabilizace dna
- v tomto místě je patrné, že stabilizační práh složí obyvatelům pro přecházení vodního toku

Ilustrativní foto z provedené revitalizace Litovického potoka v obci Hostivice u Prahy

NÁVRH REVITALIZAČNÍCH ÚPRAV

B – od propustku v ulici U Raka dále po Lyžařský areál Struhy
za Smuteční síní v příměstské rekreační zóně

- **rekonstrukce nebo zrušení migračně neprůchodného stupně z kulatin**
- **rekonstrukce kamenných stupňů na migračně průchodnou balvanitou rampu**

Ilustrativní foto rekonstruovaného kamenného stupně na Bulovském potoce na Frýdlantsku na migračně průchodnou balvanitou rampu

